

BÌNH LUẬN – TIN TỨC – CỘNG ĐỒNG

Bộ mới – bài # 10 – 15/9/2026

Vũ Linh

CUỘC CHIẾN IRAN

Nửa năm sau khi Mỹ và Do Thái tung ra cuộc chiến đánh bom Iran, là lúc ta xem lại toàn bộ vấn đề. Từ nguyên nhân, ý định tới hiện tình và tương lai.

NGUYÊN NHÂN VÀ Ý ĐỊNH

Ngay khi cuộc đánh bom bắt đầu, TT Trump đã tuyên cáo rõ ràng lý do cũng như ý định của Mỹ: đó là 1) cản trở không cho Iran tiếp tục phát triển vũ khí nguyên tử, 2) phá vỡ tiềm năng quân sự của Iran, đe dọa cả Trung Đông vì mộng phục hồi Đế Chế Ba Tư.

Lý do không nói ra: Iran dù sao cũng là cường quốc Trung Đông đang được Trung Cộng o bế, giúp gây ảnh hưởng chính trị tại Trung Đông, đồng thời bảo đảm một thị trường dân nghèo thật lớn tại Trung Đông, và nguồn cung cấp dầu cho TC, và Trump muốn chặn cầu, không cho TC xử dụng làm bãi đáp vào Trung Đông, một vùng đất chiến lược sinh tử của thế giới. Việc TC đang công kích các biện pháp trừng phạt quân sự và kinh tế chống Iran, thậm chí lên giúp Iran, không có gì đáng ngạc nhiên.

Việc cản không cho Iran trở thành cường quốc nguyên tử hay chiếm giữ cả Trung Đông chẳng những cần thiết cho hòa bình thế giới, mà còn thiết yếu cho an ninh Mỹ và nhất là Do Thái, khi Iran không hề giấu diếm ý định muốn xóa bỏ Do Thái trên bản đồ Trung Đông, và có thể đánh Mỹ luôn. Trump đánh Iran chỉ là sách lược 'tiên hạ thủ vi cường', đánh chặn trước thay vì ngồi chờ chết tới khi Iran có vũ khí nguyên tử.

Đám vệt cuồng chống Trump tố cáo Trump phản bội lời hứa sẽ là tổng thống của hòa bình, mà lại tung ra chiến tranh Iran, nhưng chính đám vệt đó không hiểu nhiều khi cái giá trả cho hòa bình chính là phải đánh chặn trước hay đánh mạnh hơn. Gương thủ tướng Anh Chamberlain tìm cách vuốt ve Hitler để duy trì hòa bình chính là cách giết hòa

bình chắc nhất. Quyết định thả bom nguyên tử chết cả trăm ngàn dân của TT Truman cũng là giải pháp mau nhất để mang lại hòa bình, cứu mạng cả triệu người khác.

Lý do đánh Iran chính đáng tuy cũng đưa ra ánh sáng thất bại trước đó của Mỹ và Do Thái đã đánh bom một số căn cứ nguyên tử của Iran mà không cần được Iran phát triển vũ khí nguyên tử khi các căn cứ, phòng thí nghiệm của Iran được chôn dấu quá sâu dưới lòng đất hay quá kín đáo trong hang núi. Mỹ đánh bom gây thiệt hại lớn nhưng không phá hết tiềm năng nguyên tử của Iran, nên bây giờ cần đánh mạnh.

Đó hiển nhiên là ý định tiên khởi của TT Trump.

Trong tính toán của ông Trump, việc đánh Iran còn có thể có 2 hậu quả lớn khác. Một là giúp dân Iran nổi loạn, lật đổ chính quyền của đám giáo chủ Hồi giáo cuồng tín; và hai là các 'đồng minh' Âu Châu sẽ tiếp tay đánh gục Iran.

Qua những tính toán tiên khởi, Mỹ dự đoán cuộc chiến Iran sẽ dễ dàng, không thể kéo dài quá hai ba tháng. **Nhưng những 'tính toán' đó trật bét.** Đưa đến việc chiến tranh kéo dài, đe dọa đảng CH trong cuộc bầu quốc hội cuối năm nay trong khi Mỹ đánh bom tới cạn kho bom luôn. Dĩ nhiên là chẳng có chuyện bá láp '*Trump thua Iran thâm*' hay '*Trump chính thức đầu hàng Iran*' như đám vẹt bôi bác bá láp.

Những tính toán sai của Mỹ và Iran

Cuộc đánh bom những ngày đầu đã chặt đầu rắn lãnh đạo Iran, giết đầu cả trăm lãnh đạo tôn giáo, chính trị và quân sự Iran, nhưng cả trăm, cả ngàn đầu rắn lãnh đạo khác đã mau mắn mọc lên lại. Dân Iran cũng không thể nổi loạn gì nữa khi trước đó, các giáo chủ khủng điên đã thẳng tay giết từ 30 tới 50.000 dân biểu tình, phần lớn là sinh viên, và bây giờ vẫn thẳng tay đàn áp mọi chống đối. Trump tính sai lần thứ nhất!

Mỹ cũng tính sai một chuyện khác: đó là nội bộ Iran không thuần nhất, mà lại có ít nhất hai khối chủ hòa và chủ chiến tranh dành quyền lực sau khi đám lãnh đạo cũ bị chết. Đám chính trị gia cầm đầu bởi tổng thống thì chủ hòa vì nhìn thấy rõ Iran đang bị bom Mỹ tàn phá nát bét. Đám quân sự và tôn giáo chủ trương kiên trì trong quá khích, chấp nhận mọi thiệt hại vật chất cho nước và cho dân Iran. Mỗi lần phe chủ hòa nói chuyện với Mỹ là phe chủ chiến lại ra tay đánh một căn cứ quân sự Mỹ hay một thương thuyền qua Hormuz, để khiêu khích Mỹ và phá điều đình. TT Trump cố nhân nhượng, tuy hù dọa mạnh nhưng ra tay nhẹ vì muốn nuôi dưỡng điều đình. Trump sai lần thứ nhì!

Các đồng minh Âu Châu của Mỹ đều là đồng minh tùy chiều gió, nghĩa là đồng minh khi cần Mỹ cứu hay khi còn được sống dưới dù Mỹ, nhưng hết đồng minh khi Mỹ gặp nạn, khi an toàn và ổn định của Âu Châu bị đe dọa. Chủ thuyết ‘mỗi nước tự lo cho quyền lợi chính mình’ của Trump được các đồng minh thi hành triệt để! Chửi thì chửi, Trump có lý thì vẫn phải làm theo. Tiếp tay với Mỹ chống Iran hiển nhiên là phiêu lưu đe dọa nguồn nhiên liệu dầu hỏa quá quan trọng của Âu Châu, rủi ro quá lớn, hết đồng minh! Nên khoan tay không giúp Mỹ. Trump hy vọng đồng minh tiếp tay là sai lầm thứ ba!

TT Trump cũng không ngờ Iran vì sống còn, làm liều, trở thành thảo khấu, chiếm hải đạo quốc tế Hormuz để răn đe và khóa tay ‘đồng minh’ Âu Châu của Mỹ, lệ thuộc vào dầu qua ngã Hormuz. Trump sai lần thứ tư!

Tóm lại, tất nhiên là các chiến lược gia Mỹ đã tính toán nhiều trước khi đánh Iran, nhưng dường như họ tính sai hay tính chưa kỹ. Không khác gì khi Mỹ can dự vào chiến tranh tại VN: ý định chính đáng, lý do chính danh, nhưng tính toán với quá nhiều sai lầm.

Bây giờ, có lẽ Mỹ dựa vào máy móc computer, có thể vào cả AI, vào số bom đạn, mà không lưu ý đúng mức đến ‘con người’, đến tính ngoan cố của các giáo chủ cuồng tín vì tôn giáo, coi thường những đồ nát vật chất của cả nước, những chết chóc cho lính Iran?

Nói nhiều về sai lầm của Trump không có nghĩa là Iran không sai lầm. Trái lại, những sai lầm của Iran lớn hơn gấp bội, khiến Iran đã phải trả một giá thật đắt:

- toàn bộ lãnh đạo tôn giáo, chính trị, quân sự, cả trăm người đã bị giết,
- ít nhất cho tới nay, 5.000 quân nhân bị chết,
- toàn bộ không quân (cả trăm phản lực thành sắt vụn), hải quân (ít nhất 50 chiến hạm bị đánh chìm) bị diệt,
- hầu hết các căn cứ quân sự lộ thiên bị phá nát,
- mất trọn khả năng quân sự đánh chiếm bất cứ xứ nào khác trong vùng,
- những nghiên cứu vũ khí nguyên tử bị kéo lui lại cả vài chục năm,
- kinh tế tan hoang, lạm phát trên mây,
- mất nguồn thu nhập dầu hỏa khi Mỹ phong tỏa Hormuz,
- các tay sai Hamas, Hezbollah, Houthis, mất yểm trợ đang bị đe dọa xóa sổ bởi Do Thái và Ả Rập Saoud.

- Lá bài then chốt hiện nay của Iran là kiểm soát Hormuz. Tuy nhiên, theo trang mạng thiên tả Axios, vũ khí này đang mất hiệu quả, Iran đang cầu cứu Oman, ông láng giềng bên kia Hormuz.

- Sau khi bị Mỹ đánh bom tan nát, Iran trả đũa bằng sách lược mà kẻ này chẳng biết phải gọi là gì: giận cá chém thớt hay thua me gỡ bài cào, bắn hỏa tiễn qua các xứ đồng minh của Mỹ ở Trung Đông. Thêm một sai lầm khi mang lại sự hận thù của cả vùng Hồi giáo Trung Đông.

Đó là chưa nói tới việc Mỹ nương tay chưa đánh hạ tầng cơ sở dân sự như các nhà máy điện, máy nước, xa lộ, cầu cống và đường rầy xe lửa.

HIỆN TÌNH

Sau những trận đánh bom đầu tiên, chặt đầu rắn rồi loại bỏ trọn vẹn khả năng quân sự của Iran, sự thật hiện ra là đánh bom có giới hạn trong kết quả, không bao giờ mang lại chiến thắng dứt điểm bất kể số bom thả xuống.

TT Trump chủ quan, coi thường hay quên Iran là cường quốc lớn, không phải loại tép riu dễ đập chết như Panama hay ngay cả Venezuela. So với Pháp chẳng hạn, Iran lớn hơn 2,5 lần về diện tích, 1,5 lần về dân số và có số quân lớn bằng 3 lần quân đội Pháp. Chưa kể Ba Tư đã là đại đế chế khi Pháp còn là một nhóm những bộ lạc ăn lông ở lỗ.

Thuần túy trên phương diện quân sự, dĩ nhiên Mỹ không có cách nào thua, nhưng thực tế là Mỹ cũng không thể thắng theo định nghĩa bình thường, bắt Iran phải đầu hàng chấp nhận mọi điều kiện của Mỹ như Nhật đầu hàng trong Đế Nhị Thế Chiến.

Từ ý thức đó, TT Trump thay đổi chính sách, thay vì muốn tận diệt đám giáo chủ khủng điên bằng bom đạn, thay đổi lãnh đạo của Iran để từ một đại thù, Iran trở thành một đồng minh quan trọng trong vùng, thì Mỹ phải chấp nhận đám giáo chủ cuồng tín là một thực thể vẫn nắm quyền, và chính sách thực tế hơn là phải chấp nhận sự sống còn của chế độ độc tài thần quyền cuồng tín đó, chỉ cần cản Iran trở thành cường quốc nguyên tử hay bàn đạp tay sai của Trung Cộng qua điều đình và áp lực kinh tế thay vì qua bom đạn.

Đề ra sách lược tìm giải pháp qua điều đình rồi nếu không được, dùng áp lực kinh tế, cô lập Iran với thế giới. Đặc biệt qua việc chặn nguồn thu nhập lớn nhất là dầu Iran xuất cảng qua ngã Hormuz. TT Trump lớn tiếng tuyên bố 'Mỹ sở hữu Hormuz' để nhấn mạnh

việc hải quân Mỹ hoàn toàn kiểm soát Hormuz, không cho tàu dầu Iran ra vào. Sách lược chính của Mỹ chuyển từ không quân đánh bom qua hải quân phong tỏa các hải cảng, đưa vai trò ông gốc Việt Hùng Cao lên hàng đầu. Đánh bom kèm phong tỏa trở thành công cụ ép Iran phải điều đình, không phải để Iran trở về thời đồ đá.

Trump cũng muốn ngưng đánh bom vì cân nhắc Iran không còn mục tiêu đáng đánh bom khi mỗi phi vụ đánh bom tốn cả chục, cả trăm triệu đô, trong khi kho dự trữ bom xuống tới mức báo động vì còn cần dự trữ cho những bất ngờ tương lai, để bảo vệ Do Thái hay Đài Loan chẳng hạn.

Cho tới nay, sau nửa năm chiến tranh, ngoài những đổ vỡ hạ tầng cơ sở và tiêu tan của quân lực, khi áp lực kinh tế CHƯA bắt đầu hẳn, kinh tế Iran đã đi vào khủng hoảng: tiền Iran thành giấy lộn khi hơn hai triệu rial mới đổi được một đô Mỹ, lạm phát ở mức 70%, giá gạo tăng 60%, thịt bò tăng 150%. Với việc chặn xuất cảng dầu, Iran sẽ mất một nửa thu nhập quốc gia hàng năm, và đã mất một triệu jobs tính tới cuối tháng 5 vừa qua.

Tổ chức Iran International cho biết số lượng dầu sản xuất bây giờ còn khoảng 287.000 thùng mỗi ngày so với 2 triệu thùng mỗi ngày trước chiến tranh, giảm 86%! Khoảng 40 triệu thùng đang bị Mỹ chặn giữ không cho ra khỏi Hormuz.

Iran đã trả một giá cực kỳ đắt cho chiến tranh, tuy vẫn ngoan cố chấp nhận thiệt hại lớn trong những ngày tháng tới. Lãnh đạo Iran có vẻ bất cần biết đất nước đang tan hoang hay cuộc sống kham khổ của dân khi đám lãnh đạo vẫn tiếp tục ăn trên ngồi chóc. Về lâu về dài, Iran sẽ tự diệt. Đó là chiến lược mới của Trump.

TƯƠNG LAI

Tất cả tùy thuộc tính toán của TT Trump và đám lãnh đạo Iran, mà chẳng ai có thể đoán trước được.

Lựa chọn của Trump

TT Trump có hai lựa chọn:

- Ông có thể tuyên bố Mỹ đã đạt được mục tiêu, phá nát khả năng làm vũ khí nguyên tử cũng như khả năng quân sự xâm lăng láng giềng của Iran, rồi ngưng đánh bom. Cũng chẳng cần đạt được thỏa thuận gì của Iran. Hết chuyện. Giá dầu sẽ giảm, thị trường chứng khoán tăng vọt, hy vọng chiến thắng của đảng DC trong bầu quốc hội cuối năm có thể tiêu tan: giải pháp tuyệt hảo, nhưng tiềm năng nguyên tử của Iran vẫn còn đó.

- Ông có thể tiếp tục đánh để ép Iran vào thế tuyệt đối không còn khả năng làm bom nguyên tử trong vài chục năm tới. Chiến tranh tiếp tục, giá dầu xăng và mọi thứ bị đe dọa tiếp tục tăng, dân Mỹ với tính kiên nhẫn mỏng hơn tờ giấy sẽ bất mãn, đảng CH bị đe dọa đại bại trong bầu cử tới. Việc đánh Iran bằng kinh tế cũng bị giới hạn bởi phản ứng của Trung Cộng, và các đồng minh của Mỹ cần dầu từ Hormuz như Âu Châu, Nhật, Nam Hàn, Úc,... Không có gì dễ dàng.

Cho đến nay, TT Trump có vẻ đã chọn giải pháp không rút về, khó khăn và nguy hiểm cho đảng CH và cá nhân ông gấp bội, nhưng đem lại an toàn cho thế giới về lâu về dài. Chỉ vì ông tin tiềm năng nguyên tử của Iran và tham vọng đế quyền của Iran về lâu về dài đáng lo gấp bội chiến thắng nhất thời -hai năm- của DC trong hạ viện. Ông sở chấp việc DC chiếm hạ viện, sẽ mở cả vạn cuộc điều tra về Trump, rồi kiểm soát phía để đàn hặc Trump.

Lựa chọn này xác nhận chẳng những Trump là lãnh đạo có viễn kiến nhìn rất xa, mà quan trọng hơn xa, là người có đủ can đảm để lấy những quyết định có thể khá hại trong ngắn hạn như có lợi vô vàn về lâu về dài. Một việc rất ít chính trị gia dám làm.

Tuy nhiên, TT Trump cũng đang bị áp lực rất nặng nề của khối nghị sĩ và dân biểu CH muốn ngưng chiến tranh ngay. Họ lo sợ CH sẽ mất thế đa số kiểm soát quốc hội và nhất là cũng lo sợ mất job.

Tất cả những hô hoán Trump thảm bại, đầu hàng Iran, hay bí lối, tiến thoái lưỡng nan,... đều là bôi bác rẻ tiền, ngớ ngẩn.

Lựa chọn của lãnh đạo Iran

Vấn nạn là trong lãnh đạo Iran, đang có đấu tranh nội bộ lớn giữa phe chủ hòa và phe chủ chiến. Chẳng ai biết phe nào nắm quyền khi nào. Nhưng hình như phe điều hòa Iran đang thành công, phá điều đình, **kéo dài cuộc chiến lai rai tới ngày bầu quốc hội Mỹ** để đo lường khả năng ra tay của Trump. Iran học lóm chính sách của VC khi chúng trì trệ điều đình, kéo dài chiến tranh, chờ bầu cử Mỹ năm 1968. Mới đây, TT Trump đã tiên đoán chiến tranh sẽ chấm dứt ngay sau bầu cử. Hoàn toàn hợp lý và cũng xác nhận Iran cố tình không điều đình, chờ xem bầu cử ra sao.

Với thực tế đó, hy vọng điều đình Mỹ-Iran có kết quả trước bầu cử Mỹ có vẻ khó thành, trừ phi ông thần Trump nổi đóa đánh mạnh tàn bạo nhất. Sau bầu cử, mà Iran tin chắc DC sẽ thắng, Iran hy vọng sẽ có 'đồng minh' lớn giúp trói tay Trump. Cũng như VC

đã hy vọng sau bầu cử 1968, VC sẽ có đồng minh là đám dân cử DC chủ hòa giúp (VC đã tính không sai lắm: sau khi bầu bán 1968, đám chủ hòa mới được bầu -như Biden- đã tích cực làm đủ chuyện để giúp VC chiến thắng). Iran biết rõ đảng DC không phải là đồng minh của Iran, nhưng sẽ đủ ghét Trump để cản tất cả những gì Trump muốn làm, bất kể quyền lợi đất nước.

TIN TỨC

CHIẾN SỰ IRAN

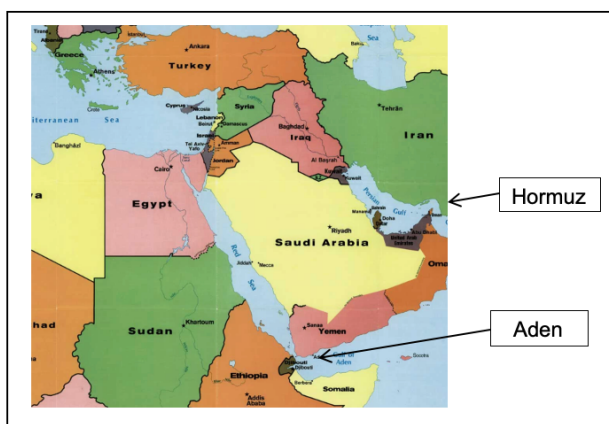
- Khẩu chiến tiếp tục khi Iran lên tiếng cảnh cáo xứ nào gửi lính qua giúp Mỹ kiểm soát Hormuz sẽ chịu hậu quả khốc liệt nhất từ Iran. Tuy nhiên, trận chiến bằng bom đạn có vẻ lắng lại khi hai bên gia tăng cường độ chiến tranh bằng hỏa tiễn và bom.
- Iran nói cứng: nhất quyết không điều đình gì với Mỹ, chỉ nhận Mỹ đầu hàng, chấp nhận trọn vẹn tất cả điều kiện của Iran.
- Iran bắn 13 hỏa tiễn vào các căn cứ Mỹ trên đất Jordan, nhưng đều bị phòng không Jordan và Mỹ bắn hạ hết trước khi tới mục tiêu. Trong khi CENTCOM thông báo Mỹ đã đánh bom gây thiệt hại lớn cho 10 tàu chở dầu Iran.



Tàu dầu Iran bị Mỹ đánh bom

- Nhóm khủng bố Houthis tại Yemen do Iran bảo trợ đã chiếm được một thị trấn nhỏ ngay eo biển kiểm soát cửa biển Aden, đe dọa tạo thêm một Hormuz thứ hai, chặn tàu dầu trong vùng Vịnh Ả Rập. Có tin ngay sau đó, Iran đã gửi cả trăm lính Vệ Binh Cách Mạng Hồi Giáo Iran qua tăng cường, giúp giữ thành phố. Vấn đề là Houthis không có drones hay hỏa tiễn, trong khi nếu muốn, Mỹ có thể xóa thị trấn nhỏ này trên bản đồ qua

một lần đánh bom. Chính phủ Ả Rập Saoud đã có những buổi họp với bộ tư lệnh Mỹ CENTCOM để ra kế hoạch đối phó.



<https://www.foxnews.com/world/iran-backed-terror-groups-latest-territorial-grab-threatens-second-global-shipping-chokepoint>

LIÊN HIỆP QUỐC KHIẾU NẠI

Dưới thời Obama, Liên Âu và Mỹ ký thỏa hiệp ngưng cấm vận Iran –Obama cho máy bay lớn chở cả tấn tiền mặt -đô và Euros- cho Iran, đổi lấy việc LHQ được gửi thanh tra kiểm soát các nghiên cứu nguyên tử của Iran. Thỏa ước cuối hoàn toàn khi LHQ chỉ được kiểm tra những căn cứ Iran cho phép, ngoài ra, nhiều căn cứ khác lại do Iran tự kiểm tra rồi báo cáo tùy ý cho LHQ.

TT Trump rút Mỹ ra khỏi thỏa hiệp, không tham gia các cuộc kiểm tra cuối, tuy Liên Âu và LHQ tiếp tục giữ thỏa hiệp và ‘kiểm tra’ Iran.

Tuần rồi, cơ quan kiểm tra của LHQ, International Atomic Energy Agency hay IAEA, chính thức lên tiếng khiếu nại Iran đã cố tình cản trở IAEA bằng cách phá hủy các máy quay phim thường trực gắn tại các căn cứ nguyên tử, và chặn, làm khó dễ hay lục soát cá nhân các thanh tra, đưa đến kết quả là IEAE chẳng thanh tra được gì hết. Bây giờ mới biết sao, rõ ầm ồ!

<https://edition.cnn.com/2026/09/10/politics/iran-nuclear-program-inspections-iaea>

TIN ĐẢNG CỘNG HÒA

- **Đại hội tại Dallas**

TT Trump chủ tọa đại hội đặc biệt của đảng CH tổ chức tại Dallas. Dĩ nhiên, đại hội đặt trọng tâm vào cuộc bầu quốc hội 2 tháng nữa, khi tất cả chuyên gia, dựa trên quá trình lịch sử, đều cho rằng đảng CH sẽ thua, có thể mất thế đa số tại cả 2 viện, ngoại trừ một biến cố lớn bất ngờ, như hòa bình tại Iran (hay 5.000 đô của Trump!)



Trump focuses on House Democrats at Dallas campaign rally - ABC News

<https://www.newsmax.com/politics/republicans-gop-convention-trump/2026/09/09/id/1268835/>

- **TT Trump hứa hên**

Bất ngờ, TT Trump hứa hên nếu sau bầu cử cuối năm nay, CH vẫn giữ được cả thượng và hạ viện, ông sẽ có thể ra được luật gọi là 'chia cổ tức' về thành quả kinh tế của ông, tặng mỗi công dân trưởng thành 5.000 đô tiền mặt. Nghe hấp dẫn tuy điều kiện thật khó. Chủ tịch hạ viện, db CH Mike Johnson ngay sau đó, cho biết ông đang thảo dự luật về món quà này.

Thật ra, kẻ này KHÔNG muốn tin Trump lắm, nên sẽ bỏ phiếu cho đảng CH đại thắng cả hai viện để xem sao 😊! Nếu Trump là quân tử nhất ngôn, tôi sẽ bỏ túi 5.000 đô xài chơi. Nếu Trump không giữ lời hứa thì tôi sẽ có dịp thấy rõ tính lừa đảo của Trump! Bình đường nào cũng thắng. Quý vị nhớ đi bỏ phiếu cho CH đại thắng nhé... Ít ra, có hy vọng được vài ngàn đô xài chơi, trong khi bỏ phiếu cho DC thắng thì coi như 'một chăm phần chăm' (Hùng Cường!) không có xu nào mà còn có thể bị đóng thuế một nghĩ. 😊 😊 😊

<https://www.foxnews.com/politics/trump-makes-stunning-first-of-its-kind-cash-promise-bid-rally-gop-voters-dallas-midterm-convention>

TIN TÒA ÁN

Tối Cao Pháp Viện bác bỏ lệnh của TT Trump bắt Sở Bưu Điện chỉ được chuyển phiếu bầu bằng thư nếu có bằng chứng là của công dân Mỹ. Theo thẩm phán Kavanaugh, lệnh của TT Trump hợp lý nhưng không thể thi hành ngay cho cuộc bầu tháng 11 vì quá cận ngày, Sở Bưu Điện không kịp chuẩn bị.

<https://www.nbcnews.com/politics/supreme-court/supreme-court-says-trump-cannot-enforce-new-mail-ballot-regulation-rcna596088>

TIN CALI

- **Thông đốc Newsom nhìn nhận**

Trong một cuộc phỏng vấn của đài tivi PBS, thống đốc Cali Gavin Newsom nhìn nhận quan điểm của đảng DC rất gần với quan điểm của đảng mới DSA, là đảng Dân Chủ Xã Nghĩa cực tả mới nổi, đặc biệt trong kế hoạch bảo hiểm y tế cho tất cả, thay đổi khí hậu, loại bỏ Tối Cao Pháp Viện. Nôm na ra, đảng DC ngày càng quyết chí lao đầu xuống hố xã nghĩa. Đám vẹt tuy tỵ nạn xã nghĩa, nhưng vì ghét Trump, nên sẵn sàng cùng lao xuống hố xã nghĩa với đảng DC.

<https://www.foxnews.com/media/gavin-newsom-expresses-openness-packing-scotus-calls-electoral-college-system-perverted>

- **Thông đốc Newsom và tranh cử tổng thống**

TĐ Newsom chính thức cho biết nếu bà Kamala ra tranh cử TT, ông sẽ không ra tranh cử chống bà. TĐ có vẻ biết trước sẽ vô phương đắc cử nên tìm cách rút lui trước.

<https://www.foxnews.com/media/gavin-newsom-says-he-wont-run-president-2028-kamala-harris-runs>

- **Bắt mưu gian**

FBI tại Los Angeles đã bắt 3 người bị truy tố trả tiền cho một số dân vô gia cư - homeless- ký tên thị thực trên một số phiếu cử tri giả tại Cali. FBI ngày càng khám phá ra những âm mưu gian lận bầu cử táo bạo nhất của đám DC.



**Homeless Skid Row residents
allegedly paid to forge voter
signatures in ballot scheme**

<https://www.foxnews.com/us/fbi-arrests-suspect-accused-paying-la-homeless-forged-signatures-registered-voters-identities>

TIN CANADA

Mỹ cho biết cấm nhập cảng nhiều mặt hàng Canada như rượu mạnh, phó sản sữa, xe gắn máy,... -không phải chỉ tăng thuế quan mà cấm nhập cảng luôn- sau khi Canada công bố đánh thuế quan trả đũa trên nhiều hàng Mỹ trị giá tới 20 tỷ đô.

<https://www.politico.com/news/2026/09/08/trump-hits-back-at-canadian-tariffs-with-government-procurement-threat-01068238>

Kinh tế Canada đi vào khủng hoảng sau khi mở cuộc thương chiến chống Mỹ. Thống kê mới nhất về việc làm trong tháng 8 vừa qua là Canada đã mất 42.000 việc làm, trong khi trước đó, các chuyên gia ước đoán trong tháng 8 đó, Canada sẽ có thêm 15.000 người có việc làm. Chiến tranh mậu dịch của Canada chống Mỹ đã có hại lớn cho Canada trong khi giúp Trung Cộng có bãi đáp trên Mỹ Châu.

The Fantasy House of Mark Carney

Mark Carney's anti-American crusade risks hurting Canada's economy while strengthening China and exposing the contradictions behind his trade war with the United States.

Tựa bài nhận định của báo American Greatness

Thật ra, cuộc thương chiến Mỹ-Canada không cân tay chút nào khi Canada hoàn toàn lệ thuộc vào Mỹ. Thủ tướng Canada Mark Carney hiểu rất rõ, nhưng ông cũng hiểu **chống Mỹ là lá bài tẩy duy nhất ông có để kiếm phiếu tiếp tục ngồi ghế thủ tướng qua việc khích động lòng ái quốc chống Mỹ của dân Canada**. Nhưng đó chỉ là chuyện ngắn hạn, nhất thời. Về lâu về dài, thương chiến chống Mỹ sẽ còn mang lại nhiều đại họa lớn cho Canada, tuy ông Carney bắt cần biết vì Canada dù sao cũng vẫn còn là thuộc địa Anh, gặp nguy khốn, Anh sẽ cứu.

Về chính trị, Canada vẫn là thuộc địa Anh, về kinh tế là chư hầu Mỹ (tài nguyên chỉ có gỗ rừng và ít dầu thô dưới băng đá, 75% hàng Canada xuất cảng là qua Mỹ).

<https://amgreatness.com/2026/09/15/the-fantasy-house-of-mark-carney/>

TIN ĐỨC

Đảng thiên hữu AfD đã đại thắng trong cuộc bầu cử tại tiểu bang Saxony-Anhalt, khiến chính trường Đức lay động mạnh, thủ tướng liên bang Friedrich Merz toát mồ hôi, sợ phong trào thiên hữu hiện nay sẽ giúp AfD chiếm luôn cả quốc hội liên bang để lên nắm quyền trên cả nước.

Đảng AfD ủng hộ mạnh TT Trump, cũng có những chủ trương tương tự như Trump: quyền lợi nước Đức trên hết, nhất là chống di dân lậu gây xáo trộn xã hội. Các chuyên gia chính trị nhận xét các tư tưởng của Trump có vẻ đang lên mạnh tại Âu Châu, không riêng gì tại Đức. Chửi Trump thì chửi nhưng vẫn phải làm theo Trump thôi. Chính sách của Trump thực tế, nhìn thẳng vào thực tế để rồi có những biện pháp cụ thể thực tế nhất. **‘Trumpism’ đã trở thành một phong trào quốc tế.**

Trong khi đám vẹt tiếp tục la hoảng Trump mất hết uy tín trên thế giới.



Giữa: Ulrich Siegmund, lãnh đạo AfD tại Saxony-Anhalt;

Hai bên: Tino Chrupalla và Alice Weidel, đồng chủ tịch AfD cả nước

<https://www.reuters.com/world/europe/far-right-afd-courts-conservative-support-after-historic-german-state-election-2026-09-07/>

TIN VĂN

- Bộ trưởng Tư Pháp New York bà Letitia James, cùng với thị trưởng New York, Zohran Mamdani, khởi kiện TT Trump vì tội không cung cấp dịch vụ y tế miễn phí cho di dân lậu.
- Trường luật của Đại Học Berkeley, Cali, bị tổ kỳ thị, loại sinh viên da trắng và da vàng để ưu tiên nhận sinh viên da đen.
- Do Thái cho biết đã chiếm đóng một căn cứ quan trọng của nhóm khủng bố Hezbollah tại nam Lebanon. Do Thái cũng đặt bom phá nát toàn bộ hệ thống hầm của Hezbollah, bom nổ mạnh tới độ gây động đất cả vùng lân.
- Ngân hàng Trung Ương Liên Âu tăng lãi suất lên tới mức 2,5%, để chặn lạm phát đe dọa Âu Châu sau khi bị kẹt không có dầu Trung Đông vì eo biển Hormuz bị chặn.

CHUYỆN DÀI XE CÁN... VỆT

• Chuyện 5.000 đô của Trump

Đám vệ tỵ nạn đã mau mắn chửi Trump ‘*dùng tiền mua chuộc cử tri, gian lận bầu cử*’, muốn mua chuộc MAGA vì “***MAGA ngu, thấy tiền là sáng mắt***” (theo Quy Truong). Như vậy, chắc đám vệ cuồng chống Trump khôn, thấy tiền nhất quyết không sáng mắt, mà ... tối mắt?

Cũng là nhận định cực ngớ: **đã là MAGA thì sao cần tiền mua chuộc? Có mua chuộc là mua chuộc đám cuồng chống Trump, đám vệ thấy tiền là... ‘tối mắt’.**

Hai câu hỏi:

1. Thế khi Obama hứa cho tất cả bảo hiểm y tế miễn phí hay giá rất thấp [khi đó, chẳng nghe con vệ nào hỏi Obama lấy tiền đâu ra?], khi Biden hứa xóa nợ cho sinh

viên, tất cả những thứ miễn phí mà thị trường New York Mamdani hứa, tất cả có là mua chuộc cử tri, gian lận bầu cử không?

2. Thế khi CH thắng, Trump cho tiền thật, thì đám vẹt có hý hửng chìa tay ra nhận tiền không, hay sẽ từ chối không để lương tâm bị mua chuộc, không tham gia việc gian lận bầu cử? Sự thật là đám vẹt đã chuẩn bị cho việc 'miếng chửi, tay lấy tiền bỏ túi' mà không cảm ơn: ngay bây giờ đã biện bạch đó là tiền thuế tôi đóng rồi lấy lại, đâu ai cho gì đâu! Trump không cho thì làm sao lấy lại??? Thấy tiền là *'tối mắt'*, lấy thì cứ lấy đi, biện bạch làm chi, ai tin? Lương tâm làm gì có mà thắc mắc?

- **'Cảnh Tình Nam Lộc'**

Con vẹt già Thuấn Đỗ công bố một bức thư dài -gọi là ***'Cảnh tình Nam Lộc'***- vì dám ủng hộ TT Trump. Bức thư liệt kê ra cả vạ tội của Trump để 'thuyết phục' Nam Lộc tỉnh lại, chống Trump! Bức thư được đám vẹt tự mãn, phổ biến lại tùm lum! Mà điều đáng nói là KHÔNG có tới một tội nào đúng sự thật. Chỉ vài mẫu tin dưới đây cũng đủ phản ánh thực chất của những tổ giác vớ vẩn:

➤ *"Một sự thật phũ phàng mà chúng tôi được biết: những người thuộc thế hệ thứ hai, con cháu của những người thuộc chế độ cũ, nay trở thành thương gia, thành y sĩ, ghi danh vào đảng Cộng Hòa để được bớt thuế".* Ủa, ghi danh vào đảng CH được bớt thuế??? Thuế gì? Bớt bao nhiêu? Từ hồi nào?

➤ *"[Trump là] Kẻ đập lên Hiến Pháp: Ngày 6 tháng 1 năm 2020, Trump đã gửi những lời kích động đám bạo loạn tấn công vào Capitol. ... kết cục đã làm chết 2 người: một cảnh sát viên và một người bạo loạn".* Trước hết, cuộc biểu tình xảy ra năm 2021, không phải 2020! Dốt thì không nên lạm bàn. Trump kêu gọi biểu tình trong ôn hoà, chưa bao giờ *'kích động bạo loạn'*, lời kêu gọi của tổng thống luôn được giữ trong văn khố, vẫn còn đó. Mỹ khác xa VC: quyền biểu tình, kể cả quyền mang súng kháng cự Nhà Nước, được Hiến Pháp bảo đảm, sao biểu tình lại là *'đập lên Hiến Pháp'*? Chỉ những xứ độc tài mới cấm biểu tình. Tin một cảnh sát chết là tin phịa đã bị bác bỏ cả vạ lần. Tin *'một người bạo loạn bị chết'* không chính xác và đầy đủ: người bị chết là một phụ nữ biểu tình, tay

không, chẳng làm gì gọi là ‘bạo loạn’, bị một cảnh sát bắn chết. Tên cảnh sát máu lạnh giết người này chẳng những không bị trừng phạt mà sau đó còn được thăng chức.

➤ “[Trump] *Muốn phá hủy các công trình của nước Mỹ, để tôn vinh mình như ghép tên mình vào trung tâm Kennedy, muốn xây Khải Hoàn Môn có tên Trump, cải tạo các công trình quốc gia như Hồ Phấn Chiếu, Tượng Đài Washington, tượng đài Tổng Thống Lincoln... Vì tính chất vi hiến, nên các dự định này đều bị TCPV hoặc các tòa án Liên bang bác bỏ.*” Ghép tên của Trump vào Trung Tâm Kennedy không phải quyết định của Trump mà là quyết định của Hội Đồng Quản Trị trung tâm để ghi nhận công Trump cho tiền bảo trì và trùng tu lại trung tâm. ‘Cải tạo’ hồ Phấn Chiếu chỉ là sơn lại đáy hồ, có gì ghê gớm? Về tượng đài Washington, tượng đài Lincoln: ‘cải tạo’ gì? Phịa!; bị TCPV hoặc các tòa liên bang bác bỏ? Bác bỏ cái gì? Khải hoàn môn nào có tên Trump?



Mô hình Khải Hoàn Môn tại Washington DC

➤ “[Trump] *Kiêu ngạo cực kỳ, bất chấp Hiến Pháp, ...: Tự ý đập bỏ East Wing để làm nơi nhảy đầm cho giới tỷ phú là những kẻ yểm trợ tài chánh cho mình (người ngoài nhóm không được vào, cho dù cũng là tỷ phú)*”. Ngớ ngẩn hiểu ‘ballroom’ là ‘nơi nhảy đầm’ trong khi đó là đại sảnh tiếp quốc khách! ‘Chỉ dành riêng cho tỷ phú yểm trợ tài chánh, người ngoài không được vào’: tin phịa ở đâu ra ? Sao sửa Tòa Bạch Ốc lại là ‘bất chấp Hiến Pháp’? HP có quy định gì? Trước Trump, cả chục TT đã sửa đổi TBÔ: Kennedy, Johnson, Nixon, Ford, Clinton, Obama, không xin phép quốc hội gì ráo.

<https://www.whitehousehistory.org/questions/has-the-white-house-ever-been-renovated-or-changed>

➤ *Các nước Châu Âu, châu Á không còn tin tưởng vào tài điều khiển tài chính và kinh tế Mỹ dưới thời Trump, nên đua nhau RÚT VÀNG RAKHỎI KHO VÀNG CỦA MỸ. Netherlands, England, Germany, France.. lần lượt rút vàng gửi ở kho vàng Mỹ. Giá trị của đồng dollar sẽ tụt xuống thảm hại khi KHÔNG CÒN ĐỦ VÀNG để bảo vệ giá trị đồng dollar nữa. Đồng đô **hết** được ‘vàng bảo vệ giá trị’ từ thời Nixon (1971, cách đây 55 năm). Dốt vậy mà cũng dám bàn? Rút vàng ra khỏi một hầm Mỹ hay bỏ thêm vàng vào, chẳng có bất cứ hậu quả gì trên kinh tế Mỹ hay kinh tế thế giới. Thế giới giao dịch bằng tiền đô, dựa trên sức mạnh kinh tế Mỹ, không bằng vàng. Chỗ cất vàng ngoại quốc chỉ là cái hầm dưới một ngân hàng New York.*

Hiển nhiên, vệt sống trong tin phịa như sâu bọ sống trong rác rến. Không có rác, sâu bọ chết; không có tin phịa, vệt chết.